

Temat tygodnia: 34. W krainie muzyki

1. Instrumenty muzyczne

- Słuchanie wiersza W. Próchniewicza „Najlepszy instrument”, rozmowa na temat jego treści;

Jest taki instrument na świecie,
Dostępny nawet dla dzieci.
Wygrywa wszystkie melodie
Najładniej, najłagodniej.
Gdy nutki wpadną do ucha,
On ucha bardzo się słucha.
Bo najgrzeczniejszy jest przecież,
Słucha się w zimie i w lecie,
W upał i gdy deszcz leje,
On wtedy nawet się śmieje!
Chodzi wraz z tobą wszędzie

już tak zawsze będzie.
Nawet za złota trzos
Nie zniknie — bo to TWÓJ GŁOS.
Więc gdy jest ci nudno, nie ziewaj.
Pamiętaj o nim — zaśpiewaj!
On się natychmiast odezwie
I zagra czysto i pewnie.
Opowie ci zaraz radośnie
Na przykład o słonku lub wiośnie.
Bo lubi i dobrze zna cię,
Twój wierny, dźwięczny przyjaciel

R. prowadzi rozmowę z dzieckiem:

- ★ *Co autor wiersza nazywa najlepszym instrumentem?*
- ★ *Czy każdy z nas ma taki instrument?*
- ★ *W jakich sytuacjach, według autora, możemy go używać?*
- ★ *Czym się różni od tradycyjnych instrumentów?*
- ★ *W czym jest podobny?*

Jeśli dziecko ma trudność z odpowiedzią na któreś pytania, r. może przeczytać odpowiedni fragment wiersza jeszcze raz ☺

- Zabawa badawcza „Grająca woda”;

Grająca woda” – zabawa badawcza. Dziecko siedzi przy stoliku na, którym stoi kieliszek na nóżce, oraz butelka lub inne naczynie z wodą. R. prosi, aby dziecko suchym palcem pocierało wokół krawędzi kieliszka – szybko i powoli. Pyta: *Czy słyszy jakieś dźwięki? Suchym palcem nie wydobydziemy dźwięków z kieliszka.* Następnie dziecko wykonuje tę samą czynność, ale tym razem palec powinien być mokry. Należy trzymać kieliszek mocno za nóżkę, żeby się nie przesunął, ale nadal powinien stać na stole.

R.: *Czy teraz słyszysz dźwięk? Jeśli dziecko wykonało ćwiczenie prawidłowo – usłyszy dźwięk.* Następnie dziecko wlewa do kieliszka trochę wody i ponownie próbuje grać na nim mokrym palcem. Z kieliszka wydobywa się dźwięk. R. zachęca dziecko, by spróbowało porównać dźwięki, jeśli np. do trzech kieliszków wleje różną ilość wody. Dziecko sprawdza, od czego zależy wysokość dźwięku. Po wielu próbach R. zaprasza dziecko do rozmowy: *Jak myślisz, dlaczego, gdy pocieraliśmy kieliszek suchym palcem, nie było słychać dźwięków? A dlaczego dźwięki są różne, gdy wlejemy mniej i więcej wody? Pamiętasz, jak robiliśmy telefon? Czy pamiętasz co to jest fala dźwiękowa?* R. systematyzuje wiedzę dzieci: *Palec wprawia w drganie szkło kieliszka, które z kolei pobudza do drgań powietrze znajdujące się w środku. Wewnątrz kieliszka powstają fale dźwiękowe. Gdy do kieliszka nalewamy więcej wody, wysokość dźwięku się obniża. Aby pokazać drgania szkła, R może przyczepić do kieliszka piłeczkę pingpongową na nitce i zademonstrować dziecku raz jeszcze wprawianie kieliszka w drganie. Podczas pocierania palcem brzegu kieliszka piłeczka będzie się odchyłać.* (kieliszki na nóżkach, woda, piłeczka pingpongowa, nitka)

- Zabawa językowa „Jak je podzielić?”;

„**Jak je podzielić?**” – R. prezentuje dziecku różne instrumenty: trójkąty, janczary, bębenki, tamburyna, klawesyn i inne dostępne w Internecie. Zaprasza dziecko do zabawy:

- ★ *Czy znasz nazwy tych instrumentów?*
- ★ *Proszę, spróbuj podzielić ich nazwy na głoski.*

Wybierz takie instrumenty, które są do siebie podobne.

- ★ *Co je łączy?*
- ★ *Czym się różnią?*
- ★ *Dlaczego tak wybrałeś?*

jeśli dziecko potrafi uzasadnić stworzenie zbioru, odpowiedź jest poprawna. Jeśli dziecko ma trudność z odpowiedzią, może dawać wskazówki.

- Zabawa dydaktyczna „H jak harfa”, prezentacja litery **H, h** na przykładzie wyrazu **harfa**;

„**H jak harfa**” – prezentacja litery w wyrazie. R. wiesza na tablicy plansze z prezentacją litery **h, H**. wskazuje ilustrację, następnie model wyrazu z podziałem na sylaby. Prosi dziecko o wyklaskanie słowa zgodnie z modelem sylabowym: har-fa, jednocześnie wskazuje kolejne pola na planszy. Dziecko wraz z R. liczą sylaby w wyrazie. R. prosi dziecko o zaproponowanie innego gestu, który pozwoli łatwo pokazać podział na sylaby, np. tupanie, dotykanie podłogi palcem.

Następnie R. wskazuje na planszy model głoskowy wyrazu z pół niebieskich (spółgłoski) i czerwonych (samogłoski), i prowadzi zabawę z analizą głoskową tak jak wcześniej z sylabową. Dziecko przelicza głoski, wspomagając się polami widocznymi na tablicy.

R. prezentuje na tablicy sposób pisania liter **H, h**. Prosi dziecko, by napisało litery palcem na dywanie i w powietrzu. Zwraca uwagę na kierunek pisania litery oraz na jej miejsce w liniaturze. W tym celu może narysować na tablicy (kartce A4) trzy linie zwieńczone dachem. Środkową linię powinien pogrubić – to jest parter. Linia pod nią – to piwnica, a nad nią – strych. R. pisząc wielką i małą literę, może posługiwać się określeniami „strych”, „piwnica”, „parter”, aby obrazowo utrwalić miejsce litery **H, h** w liniaturze.

- **Praca z KP4.16a** – identyfikowanie i zakreślanie liter **H, h**, rysowanie pętli wokół obrazków;
- **Praca z KP4.16b** – pisanie liter **H, h** po śladzie, czytanie zdań metodą sylabową;
- „Walc kwiatów” – taniec ze wstążkami według pomysłów dzieci do utworu P. Czajkowskiego *Walc kwiatów*.
- **Praca z KP4.20a** – kącik grafomotoryczny, samodzielne pisanie liter **h, H**, pisanie zdania po śladzie.;

2. Mała orkiestra

- *Głowa, ramiona* – zabawa ruchowa

**Gimnastyka, dobra sprawa,
Dla nas wszystkich to zabawa.
Ręce w górę, w przód i w bok,
Skłon do przodu, w górę skok.
Głowa, ramiona, kolana, pięty,
Kolana, pięty, kolana, pięty.
Głowa, ramiona, kolana, pięty, (2 razy)
Oczy, uszy, usta, nos.**

- **Praca z KP4.17a** – rysowanie linii po śladzie, łączenie odpowiednich rysunków z podpisami;
- **Praca z KP4.17b** – wyklaskiwanie sylab według wzoru, łączenie sylab w wyrazy, pisanie nazw instrumentów po śladzie;

3. Muzyka wokół nas

- Zabawa słuchowa „Jaki to instrument?”;

Jaki to instrument?” – R. zaprasza dziecko do zabawy słuchowej:

Przygotuj, proszę, swoje uszka do słuchania. Za chwilę włączę nagranie dźwięków kilku instrumentów. Twoim zadaniem jest odgadnąć, jaki instrument słyszysz.

R. odtwarza nagranie dźwięków instrumentów. Jeśli dziecko ma trudność ze znalezieniem odpowiedzi, R. może je naprowadzać poprzez opisywanie wyglądu instrumentów.

- Zabawa muzyczna „Orkiestra kuchenna”;

Orkiestra kuchenna” – dziecko prezentuje przyniesione z kuchni drewniane łyżki, pokrywy od garnków, garnki i metalowe kubki. R. demonstruje, w jaki sposób można grać na tych improwizowanych instrumentach. Następnie R. wystukuje na bębnie prosty rytm. Dzieci powtarzają go na swoich instrumentach.

- Praca plastyczna „Malowanie muzyki”

„Malowanie muzyki” – R. wręcza dziecku kartkę formatu A3, farby, pędzle i kubki na wodę. Włącza (*dowolną piosenkę*) i prosi dziecko o zastanowienie się, jaki kolor kojarzy mu się z tą muzyką, czy linie, które obrazowałyby ten utwór, byłyby łagodne czy ostre itp. Dziecko słucha utworu i maluje muzykę. • **kartki formatu A3, farby, pędzle i kubki, CD**

- **Praca z KP4.18a** – łączenie liniami ilustracji z napisem wyrażającym dźwięk;
- **Praca z KP4.18b** – odtwarzanie rytmów narysowanych w zadaniu;

4. Muzyka okolicznościowa

- Słuchanie wiersza A. Frączek *Ćwir, czyli kiedy wejdiesz między wrony, musisz krakać jak i one*, rozmowa na temat treści opowiadania;

Ćwir, czyli kiedy wejdiesz między wrony, musisz krakać jak i one

Agnieszka Frączek

Wróbel w gości wpadł do wron.

I już w progę, jak to on,

bardzo grzecznie: – Ćwir, ćwir! – rzekł.

Wrony na to w dziki skrzek:

– Co on gada?!

– Kra, kra, kra!

– Tyś słyszała to, co ja?

– Jakiś jazgot?

– Zgrzyt?

– I brzdęk?

– Co to był za dziwny dźwięk?!

Wróbel: Ćwir! – powtórzył więc.

Wtedy wrony: buch, bam, bęc!

po kolei spadły: bach!

z przerażenia wprost na piach.

A gdy otrzepały puch,

oczyściły z piachu brzuch,

skrzydła, dzióbek oraz pięty,

rzekły: – Biedak jest ćwirmięty

Po przeczytaniu wiersza R. prowadzi rozmowę z dzieckiem:

- ★ *Dlaczego wrony były takie zdenerwowane, że wróbel wydaje inne dźwięki niż one?*
- ★ *Jak myślisz, dlaczego chciały, żeby wszyscy mówili tak samo?*
- ★ *Czy dźwięki „kra” były lepsze lub gorsze od „ćwir”, jak myślisz?*
- ★ *Co może oznaczać przysłowie „Kiedy wejdiesz między wrony, musisz krakać jak i one”?*
- ★ *Czy pasuje ono do każdej sytuacji?*
- ★ *Czy wszystkim ludziom musi podobać się to samo?*
- ★ *Co to znaczy, że mamy różny gust, różne upodobania?*
- ★ *Czy te upodobania mogą być lepsze albo gorsze, tak jak chciały wrony?*

- Zabawa słuchowa „Jaka muzyka pasuje?”;

„**Jaka muzyka pasuje?**” – R. zachęca dziecko do wypowiedziania się na temat różnych rodzajów muzyki:

- ★ *Opowiedz, proszę, słowami, jaka muzyka, twoim zdaniem, najbardziej pasuje do tańca?*
- ★ *Jaki jest najbardziej znany utwór, który śpiewamy na urodzinach?*
- ★ *Czy w każdym kraju ten utwór brzmi tak samo?*
- ★ *Jeśli chcesz odpocząć, jaki rodzaj muzyki wybierzesz?*
- ★ *Czy dźwięki płynące z lasu, rzeki, szum morza to też muzyka?*
- ★ *W jakich okolicznościach śpiewamy „Mazurka Dąbrowskiego”?*

R. podsumowuje wypowiedzi dziecka, wspominając, że w określonych sytuacjach niektóre rodzaje muzyki lepiej oddają charakter uczuć niż inne. Warto jednak, by R. podkreślił, że czasem nasze indywidualne upodobania mogą nie pasować do tych ogólnie przyjętych. Ważne, żeby powiedział wprost, że taka sytuacja jest jak najbardziej w porządku. R. może przywołać sytuację z wiersza *Ćwir, czyli kiedy wejdiesz między wrony, musisz krakać jak i one*, aby jeszcze raz podkreślić, że różnice w upodobaniach są naturalne.

- Zabawa muzyczna „Skojarzenia z muzyką”;

„**Skojarzenia z muzyką**” – R. włącza fragmenty utworów prosi dziecko, aby próbowało odpowiedzieć, do jakich wydarzeń, uroczystości najlepiej pasują te utwory.

(Propozycje: *Przywitajmy się wesoło*, *Nazywają mnie poleczka*, *We wish you*, *Walc kwiatów*, *Krakowiaczek-przedszkolaczek*, *Mazurek Dąbrowskiego*, *Happy Birthday*)

- *Happy Birthday, Sto lat* – śpiewanie piosenek;

R. zachęca dziecko, by zaśpiewało *Sto lat* bez podkładu muzycznego. Prosi je, by opowiedziało, w jakich okolicznościach śpiewa się w Polsce tę piosenkę. R. dąży do tego, by dziecko nie poprzestało jedynie na wyjaśnieniu, że *Sto lat* śpiewamy na urodzinach, ale również z okazji jubileuszów, rocznic, wtedy gdy składamy życzenia. Następnie R. zaprasza dziecko do posłuchania odpowiednika życzeń urodzinowych w wersji angielskiej.

Zaznacza, że *Happy Birthday* śpiewa się wyłącznie z okazji urodzin, nie tak jak *Sto lat* w Polsce.

Sto lat

Sto lat, sto lat

niech żyje, żyje nam.

Sto lat, sto lat

niech żyje, żyje nam.

Jeszcze raz, jeszcze raz,

niech żyje, żyje nam,

niech żyje nam.

Happy Birthday

Happy birthday to you,

Happy birthday to you,

Happy birthday dear (Teddy),

Happy birthday to you!

- Praca z **KP4.19a** – pisanie po śladzie, zapisywanie dodawania;
- Zabawa konstrukcyjna „Nasza gitara”;

„**Nasza gitara**” – R. zachęca dziecko do wykonania gitary. Dziecko najpierw okleja pudełko kolorowym papierem, następnie mocuje gumki, tak by przechodziły nad otworem w pudełku (pudełko odgrywa rolę pudła rezonansowego). Na rantach pudełka R. może wykonać niewielkie nacięcia nożykiem, by struny się nie przesuwały. Następnie dziecko wycina z kartonu gryf oraz główkę gitary, przyklejają je za pomocą taśmy. Rysują na nich markerem progi i struny.

• opakowanie po chusteczkach higienicznych, kolorowy samoprzylepny papier, nożyczki, gumki recepturki, karton, czarny marker, taśma samoprzylepna

- **Praca z KP4.20b** – kąć grafomotoryczny, kolorowanie pól z właściwym układem nut;

5. Jak dbać o słuch?

- Słuchanie opowiadania G. Kasdepke „*Hałasowanie*” rozmowa na temat jego treści;

Hałasowanie

Grzegorz Kasdepke

Kuba i Buba musieli przyznać, że pan Waldemar, przyjaciel babci Joasi, to rzeczywiście bardzo kulturalny pan. Do tego stopnia, że czasami wręcz wstydził się chodzić z naszymi sympatycznymi bliźniakami po mieście – i to tylko dlatego, że, dajmy na to, nasza je ochota pobić się lub powyzywać. Ale któregoś razu to pan Waldemar narobił Kubie i Bubie wstydu – i to w muzeum!

– Jak tam w szkole?! – ryknął, gdy już się spotkali przed kasą muzeum.

Kuba i Buba aż podskoczyli z wrażenia. Babcia Joasia przygryzła wargi i dyskretnie rozejrzała się dookoła. Pani bileterka, ogłuszona doniosłym głosem pana Waldemara, przetykała sobie własne ucho.

– Nadal macie najwięcej uwag w całej klasie?!... – ryczał pan Waldemar. – Nie martwcie się, za moich czasów kazano klęczeć na grochu!... Może dlatego mam teraz takie powykręcane kolana!...

Pani bileterka pospiesznie skręcała kulki z papieru – najwyraźniej zamierzała wepchnąć je sobie w uszy.

– Dlaczego pan Waldemar tak hałasuje? – szepnęła Kuba, zerkając ze zdziwieniem na babcię Joasię. – Zawsze był taki kulturalny...

– Chyba wyczerpały się baterie w jego aparacie słuchowym – westchnęła zarumieniona babcia.

– To pan Waldemar jest kulturalny na baterie?! – ostępiała Buba.

Ale babcia nie zdążyła nic odpowiedzieć, bo pan Waldemar podszedł właśnie do kasy – no i trzeba było zająć się zemdloną bileterką.

R. prowadzi rozmowę z dzieckiem:

- ★ *Czy zapamiętałeś, dokąd wybrali się Kuba i Buba?*
- ★ *Kto im towarzyszył?*
- ★ *Dlaczego pan Waldemar tak głośno mówił?*
- ★ *Czy to jest kulturalne zachowanie, gdy mówimy bardzo głośno w publicznych miejscach?*
- ★ *Dlaczego?*

Jeśli dziecko ma trudność z odpowiedzią na któreś pytanie, R. może przeczytać raz jeszcze odpowiedni fragment tekstu.

- **Praca z KP4.19b** – rysowanie odpowiednich symboli pod obrazkami przedstawiającymi sytuacje związane z hałasem;
- **Praca z KP4.20a**– kącik grafomotoryczny, samodzielne pisanie liter **j, J**, pisanie zdań po śladzie;